

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 20 W JAWORZNIE

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowała komisja rady pedagogicznej w składzie:

1. Beata Bodziony
2. Iwona Najman

Motto:

Dobra szkoła – to przede wszystkim mądra szkoła.

Niechaj w pracy wychowawczej wszyscy zaangażowani w nią ludzie, zarówno wierzący, jak poszukujący i niewierzący poczują się związani najpiękniejszym zadaniem – cierpliwego i pełnego spokojnej mądrości ukazywania dojrzewającym ludziom, jak być człowiekiem naprawdę...

Karol Wojtyła

Program opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
5. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (z późn. zm.).
6. Ustawy z dnia 26 października.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z późn. zm.).
7. Ustawy z dnia 29 lipca 200 5r. o przeciwdziałaniu narkomanii (z późn. zm.).
8. Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (z późn. zm.).
9. Ewaluacji programu rozwoju szkoły, programu wychowawczo-profilaktycznego.
10. Analizy sytuacji wychowawczej szkoły przygotowanej przez pedagoga szkolnego.
11. Analizy wyników ankiet skierowanych do wychowawców klas;
12. Diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka.

I. CELE

1. **Nadrzędnym celem** programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie ucznia we wszechstronnym, integralnym rozwoju biologicznym, poznawczym, emocjonalnym, społecznym i moralnym oraz przygotowanie go do życia we współczesnym świecie.

2. **Głównymi celami programu** są:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- ukazywanie wartości wiedzy, jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy;
- ukierunkowanie ucznia ku wartościom;
- dostarczanie wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych;
- identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka i interwencja wychowawcza poprzez skierowanie do odpowiedniej specjalistycznej placówki oferującej pomoc;
- wspomaganie ucznia w sferze społecznej i aksjologicznej.

II. ABSOLWENT naszej szkoły zgodnie z założeniami powinien:

- zachowywać się w sposób kulturalny i szanować innych;
- współdziałać i współistnieć w grupie;
- komunikować się;
- dokonywać oceny i samooceny;
- znać swoje mocne i słabe strony i korzystać ze swojego potencjału;
- mieć poczucie wpływu na swoje działanie, nie ulegać negatywnym wpływom grupy;
- reagować na sytuacje przemocy;
- być odpowiedzialnym za siebie i podejmować decyzje dotyczące przyszłości;
- znać i rozumieć pojęcia: prawo, obowiązek, tolerancja;
- rozumieć potrzebę rozwoju poprzez naukę;
- skutecznie się uczyć, wykorzystując techniki uczenia się;
- znać i stosować zasady zdrowego trybu życia (prawidłowego odżywiania się, radzenia sobie ze stresem, aktywnego organizowania wolnego czasu);
- znać symbole narodowe, regionalne i wiedzieć jak się wobec nich zachować;
- bezpiecznie korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym z portali społecznościowych.

III. PROGRAM REALIZOWANY JEST POPRZEZ:

- ścisłą współpracę nauczycieli z rodzicami oraz innymi pracownikami szkoły;
- organizowanie aktywności umożliwiającej pogłębianie uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- dobór odpowiednich programów nauczania uwzględniających przyjęte zadania wychowawcze;
- działalność pozalekcyjną np. uroczystości szkolne, imprezy rekreacyjno-sportowe i kulturalne, wycieczki krajoznawczo-turystyczne, konkursy, zajęcia rozwijające zainteresowania, wyjścia do ośrodków kultury;
- współpracę z instytucjami wspierającymi pracę szkoły: Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, parafią, Klubem środowiskowym „NIKO”, Stowarzyszeniem pomocy dzieciom „Przystań”, KMP, OSP, Miejską Biblioteką Publiczną - oddział w Bieczynie;
- stałe monitorowanie efektów pracy wychowawczej.

IV. ZADANIA

1. Zadania nauczycieli:

- stwarzanie sytuacji, w których uczeń rozwija swoją osobowość poprzez zajęcia edukacyjne oraz inne szkolne formy aktywności;
- reagowanie na każdą zauważoną lub zgłoszoną sytuację przemocy wśród uczniów;
- rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna, uczenie samodzielności w dążeniu do dobra w wymiarze indywidualnym i społecznym oraz odpowiedzialności za siebie i innych;
- wspieranie uzdolnień i rozwijanie zainteresowań w procesie: diagnozowania – rozwijania – motywowania;
- kształtowanie świadomości życiowej użyteczności wiedzy i umiejętności zdobywanych w szkole;
- kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów;
- uczenie szacunku dla dobra wspólnego oraz przygotowywanie do życia w rodzinie i społeczności lokalnej;
- wpajanie norm kulturalnego zachowania;
- wspieranie rodziców w procesie wychowania;
- poszanowanie godności dziecka, zapewnienie przyjaznych, bezpiecznych i zdrowych warunków do nauki i zabawy;
- rozwijanie samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie;
- wyposażenie dzieci w umiejętności potrzebne w różnych sytuacjach życiowych i szkolnych;
- kształtowanie umiejętności prawidłowego rozwiązywania problemów;
- rozwijanie cech osobowości niezbędnych do etycznego zachowania w grupie;
- propagowanie zasad zdrowego stylu życia (w tym szczególnie wytycznych GIS, MEN i MZ w okresie COVID -19 oraz Procedury bezpieczeństwa na terenie Szkoły Podstawowej nr 20 w Jaworznie w czasie pandemii), prawidłowego odżywiania, informowania o zagrożeniach związanych z zażywaniem szkodliwych substancji;
- edukacja dotycząca cyberprzemocy i kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu.

2. Zadania rodziców:

- wychowywanie dziecka w duchu szacunku i tolerancji w stosunku do rówieśników i dorosłych;
- dążenie do stworzenia modelu domu rodzinnego otwartego na pokonywanie sytuacji trudnych i niebezpiecznych;
- uczenie dziecka mówienia o swoich problemach, trudnych sytuacjach oraz zgłaszania zagrożeń;

- korzystanie z możliwości konsultacji ze specjalistą w momencie wyczerpania własnych możliwości pomocy dziecku;
- nagradzanie dziecka za podejmowanie działań z własnej inicjatywy oraz za właściwe ich wykonanie;
- praca nad właściwym stosowaniem systemu nagród i kar;
- ustalenie z dzieckiem planu dnia i konsekwentne dbanie o jego przestrzeganie;
- wychowywanie w duchu miłości i poszanowania godności dziecka;
- poświęcanie dziecku odpowiedniej ilości czasu, zgodnie z jego potrzebami;
- współpraca z wychowawcą w działaniach ukierunkowanych na dobro dziecka;
- pomoc w organizacji imprez klasowych i szkolnych;
- informowanie o zagrożeniach związanych z zażywaniem szkodliwych substancji i monitorowanie zachowania dziecka;
- kształtowanie zasad prawidłowego, zdrowego odżywiania się;
- uwrażliwienie dziecka na problemy cyberprzemocy i kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu.

V. FORMY WSPÓLPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI:

- działalność Rady Rodziców;
- spotkania ze specjalistami, pogadanki i zajęcia warsztatowe zgodnie z potrzebami zgłoszonymi przez rodziców;
- indywidualne spotkania konsultacyjne z wychowawcami i innymi nauczycielami;
- zebrania i dni otwarte;
- udział oraz współorganizacja imprez szkolnych i pozaszkolnych;
- przepływ informacji w oparciu o ww. formy oraz: tablice informacyjne, stronę internetową szkoły, facebook, ekran multimedialny;
- wskazywanie instytucji wspomagających rodziców i ułatwianie zainteresowanym rodzicom kontaktów z nimi.
-

VI. SPOSOBY EWALUACJI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ:

- obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, uczniów, rodziców;
- ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami i pedagogiem szkolnym;
- analiza dokumentów klasowych i szkolnych;
- analiza pracy uczniów;
- analiza wyników pracy zespołu oddziałowego;

- analiza zapisów różnych form działalności edukacyjnej, informacyjnej, wychowawczej i profilaktycznej podejmowanej wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w celu promowania zdrowia i wspomagania ucznia w jego rozwoju po diagnozie w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

VII. METODY PRACY:

- metody aktywizujące (np.: projektowanie, symulacja, drama, test zdań niedokończonych, eksperymenty, doświadczenia, zabawy integracyjne, runda wypowiedzi, pantomima, burza mózgów, quiz, gry ruchowe, taniec, sondaż, zabawy relaksacyjne);
- konkursy;
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna uczniów;
- warsztaty poznawczo – doskonalące;
- wycieczki tematyczne, krajoznawczo – turystyczne.

VIII. FORMY PRACY:

- praca w zespołach zadaniowych;
- praca w grupach;
- praca indywidualna.

IX. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA EWALUACJĘ PROGRAMU

- dyrektor szkoły,
- pedagodzy szkolni,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele uczący,
- doradca zawodowy.

Plan działań wychowawczych dla poszczególnych klas

Plan działań wychowawczych dla klasy **PIERWSZEJ**.

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Poznajemy się przez zabawę. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.	Bierzemy udział w uroczystościach klasowych, respektując normy dobrego zachowania np. <ul style="list-style-type: none"> • urodziny lub imieniny, • pasowanie na ucznia, • wigilia klasowa, • turniej integracyjny rodziców i uczniów, • Dzień Babci i Dziadka, Matki, Ojca. Promowanie życzliwego zachowania uczniów wobec siebie poprzez częstą i wzmożoną pochwałę słowną.	wychowawca pedagog szkolny wychowawca rodzice wychowawca, nauczyciele wychowawca, nauczyciele	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

	<p>Tworzymy grupy zadaniowe.</p> <p>Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p>	<p>Tworzymy grupy dyżurnych opiekujących się kwiatami, pilnujących porządku w klasie.</p> <p>Ustalamy zakres obowiązków (przynależność okresowo zmienna).</p> <p>Redagujemy gazetkę ścienną, klasową i pracujemy w grupach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● plastyczna, ● techniczna. <p>Organizacja wystaw plastycznych o różnej tematyce.</p>	<p>wychowawca uczniowie</p>	
--	---	--	---------------------------------	--

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>Prezentujemy się dla innych. Kształtowanie poszanowania tradycji i kultury. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego.</p>	<p>Ekspresja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● teatralna (przedstawienia szkolne)/ ● plastyczna /wystawy prac ● muzyczna / koncerty <p>Wspólna ocena naszych działań i osiągnięć. (Rozmowy z rodzicami. Analiza wytworów pracy dzieci).</p>	<p>wychowawca rodzice uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.</p>	<p>Gry i zabawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Kto pierwszy</i> – wyścigi - kto pierwszy napelni pudełko klockami, pozbiera puzzle, ułoży zabawki po skończonej zabawie ● <i>Zrób tak, jak ja</i> – czyli zabawa w naśladowanie. Pokazujemy dziecku, jak należy porządkować w klasie. 	<p>wychowawca rodzice uczniowie pedagog</p>	
	<p>Przygotowanie do bezpiecznego poruszania się na terenie szkoły i poza nią. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.</p>	<p>Bierzemy udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą.</p>	<p>dyrektor szkoły, wychowawcy, uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<p>Znaczenie posiłku dla prawidłowego funkcjonowania organizmu w aspekcie fizycznym i psychicznym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● wspólne śniadanie ● higiena przygotowywania posiłku ● zwracamy uwagę na zdrowe i pełnowartościowe produkty 	<p>wychowawca rodzice uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>

Plan działań wychowawczych dla klasy DRUGIEJ

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Jesteśmy przyjaźni względem siebie. Kształtowanie umiejętności nawiązywania zgodnej współpracy z innymi.</p>	<p>Mówimy do siebie po imieniu. Używamy na co dzień zwrotów grzecznościowych. Bierzemy udział w grach i zabawach z elementami dramy. <i>Zwroty grzecznościowe</i></p>	<p>rodzice wychowawca indywidualnie każdy uczeń</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>Uczestniczymy w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego. Kształtowanie poszanowania tradycji i kultury.</p>	<p>Bierzemy udział w imprezach kulturalnych i sportowych, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● spektakl teatralny, ● seans kinowy, ● wystawa, ● muzeum, ● zawody sportowe. <p>Poznajemy piękno naszej ojczyzny, regionu, miasta, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wycieczki krajoznawczo-turystyczne, ● gazetki plastyczne, ● analizę utworów literackich, ● uroczystości szkolne i środowiskowe. 	<p>rodzice dyrektor szkoły wychowawca</p> <p>bibliotekarz wychowawca rodzice</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
			<p>wychowawca rodzice</p>	

	Szanujemy innych ludzi. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi oraz respektowanie ich praw.	Redagujemy <i>Kalendarium ważnych dat</i> (mikołajki, andrzejki, daty urodzin, Święta Bożego Narodzenia, Wielkanoc, Dzień Matki, Dzień Babci, Dziadka, Ojca, itp.) Uczymy się zapraszać i przyjmować gości.	rodzice wychowawca dyrektor szkoły	
	Budzenie zainteresowania i szacunku dla pracy, identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań.	Wycieczki tematyczne, np. na pocztę, do ośrodka zdrowia, zakładu pracy – piekarnia, itp.	wychowawca rodzice	
	Znamy i stosujemy formy dobrego zachowania w miejscach publicznych.	Korzystamy z biblioteki szkolnej (lekcje głośnego czytania) i publicznej. Poznajemy regulaminy zachowania w instytucjach publicznych i stosujemy się do nich słowem, strojem i zachowaniem. Wiemy jak się zachować w środkach komunikacji publicznej.	wychowawca rodzice	

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych i świadomości negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z multimediiów na zdrowie i kontakty z ludźmi. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.</p>	<p>Zapoznajemy się z zasadami racjonalnego korzystania z telefonu komórkowego. Uczestniczymy w szkolnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych.</p>	<p>wychowawca rodzice uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<p>Znaczenie posiłku dla prawidłowego funkcjonowania organizmu w aspekcie fizycznym i psychicznym.</p>	<p>Zwracamy uwagę na zdrowe i pełnowartościowe produkty. Higiena podczas spożywania posiłków.</p>	<p>wychowawca rodzice uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>

Plan działań wychowawczych dla klasy **TRZECIEJ**.

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Układamy naszą Konwencję Praw Dziecka. Kształtowanie postawy szacunku do siebie i innych oraz umiejętności zgodnej współpracy z innymi.	Wymyślamy i zapisujemy prawa ważne dla dzieci – „burza mózgów” Poznajemy <i>Konwencję Praw Dziecka</i> . Sporządzamy dziecięcy słowniczek praw i obowiązków ucznia. Poznajemy prawa i obowiązki ucznia zawarte w statucie szkoły. Wykonujemy szkolną gazetkę ścienną na powyższy temat.	wychowawca pedagog uczniowie	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Przedstawiamy innym Konwencję Praw Dziecka. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.	Zapoznajemy dzieci i dorosłych z prawami dziecka – różne formy ekspresji: <ul style="list-style-type: none"> • plastyczna – plakaty, gazetka ścienna, • słowna – prezentacja przez radiowęzeł szkolny. 	wychowawca rodzice uczniowie	
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Tworzymy Mapę Przyjaciół Dzieci. Znamy i stosujemy formy dobrego zachowania w miejscach publicznych. Radzimy sobie w sytuacjach codziennych..	Odwiedzamy osoby i instytucje wspomagające szkołę np. <ul style="list-style-type: none"> • pedagog, • pielęgniarka szkolna, • policja, dzielnicowy, • Urząd Miasta, • biblioteka szkolna i publiczna. Przedstawiamy na gazetce osoby i instytucje pomagające dzieciom z ich adresami, numerami telefonów i sposobem dotarcia do nich. 	wychowawca rodzice dyrektor szkoły pedagog	
	Poznajemy piękno naszego regionu i kraju.	Spotkanie z przewodnikiem. Udział w rajdach PTTK oddział Jaworzno. Wycieczki - poznajemy inne regiony naszego kraju.	wychowawca	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

	Kształtowanie postawy szacunku dla przyrody.			
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Uczymy się egzekwować swoje prawa. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.	Gry i dramy umożliwiające rozróżnianie dobra i zła w życiu codziennym dziecka i reagowanie w różnych sytuacjach.	pedagog wychowawca dyrektor szkoły	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Kształtowanie umiejętności Korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych i świadomości negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z multimediiów na zdrowie i kontakty z ludźmi.	Bierzemy udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa oraz korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. Uczestniczymy w szkolnych akcjach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych.	wychowawca rodzice pedagodzy szkolni edukatorzy z zewnątrz informatyk	

<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<p>Znaczenie posiłku dla prawidłowego funkcjonowania organizmu w aspekcie fizycznym i psychicznym. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<p>Zwracamy uwagę na zdrowe i pełnowartościowe produkty. Higiena podczas spożywania posiłków.</p>	<p>wychowawca rodzice uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
--	---	---	---	--

Plan działań wychowawczych dla klasy CZWARTEJ.

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Uczeń poznaje zasady aktywnego słuchania.</p>	<p>Zapoznanie ze sposobami koncentrowania uwagi</p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia rysunkowe, • zabawy liczbowe. <p>Zapoznanie z technikami ułatwiającymi aktywne słuchanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jak rozpoznać, czy ktoś nas słucha, • cechy dobrego słuchacza, • określenie trudności w słuchaniu innych. 	<p>pedagog nauczyciele wychowawca</p>	
	<p>Uczeń poznaje zasady sprzyjające jasności wypowiedzi –stanowiącej podstawę współdziałania.</p>	<p>Poznanie istoty procesu komunikacji i przyczyn zakłóceń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabawy typu <i>Głuchy telefon</i> – analiza przyczyn błędów w odbiorze komunikatu i sposobu ich uniknięcia, • określenie cech jasnego wypowiadania się (intonacja głosu, szybkość mówienia, język wypowiedzi). <p>Zwracanie uwagi na formy grzecznościowe w stosunku do kolegów i pracowników szkoły.</p>	<p>pedagog nauczyciele wychowawca</p> <p>wychowawca nauczyciele</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	Uczeń potrafi mówić, co czuje i rozumieć uczucia innych. Uwrażliwienie na kwestie empatii i sprawiedliwego traktowania.	Uczenie, jak używać komunikatu JA w sytuacjach trudnych <ul style="list-style-type: none"> • Ja czuję / jestem /... – wskazanie swojego konkretnego uczucia, • Kiedy Ty... – przedstawienie konkretnego zachowania wywołującego daną emocję, • opisanie powodu pojawienia się takich emocji u nadawcy. Nazywanie uczuć, rozpoznawanie różnych uczuć.	pedagog szkolny nauczyciele wychowawca	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Uczeń potrafi właściwie wyrażać prośby, sądy i oczekiwania. Kształtowanie postawy otwartości na poszukiwanie pomocy i porady.	Uczenie, jak wyrażać swoje zdanie: <ul style="list-style-type: none"> • symulacje sytuacji domowych, szkolnych pomagające odegrać role osób asertywnych (umiejących prosić o pomoc i umiejących odmawiać), • ćwiczenia umiejętności właściwego wyrażania swoich praw oraz oczekiwań związanych z obowiązkami i prawami ucznia, • uczymy się reagować na sytuacje przemocy w codziennym życiu. 	pedagog wychowawca	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z multimediów na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów internetowych.	Udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu (prelekcje, warsztaty prowadzone metodami aktywnymi, ćwiczenia grupowe i indywidualne). Udział w szkolnych akcjach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych.	wychowawca rodzice pedagog edukatorzy z zewnątrz informatyk	

	Integracja uczniów klas 4 z nowym wychowawcą i nauczycielami przedmiotów, budowanie atmosfery życzliwości.	Realizacja cyklu zajęć integracyjnych: wieczornica w szkole lub wycieczka integracyjna. Zajęcia integracyjne – realizowane podczas godzin wychowawczych.	wychowawca pedagog	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Sport najlepszym i najzdrowszym sposobem spędzania wolnego czasu. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. Nabycie podstawowej wiedzy nt. stresu. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie kibiców na otwartych zawodach i imprezach sportowych. • Propagowanie aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu. • Wycieczki. • Gry i zabawy sportowe i integracyjne. 	wychowawca pedagog	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

Plan działań wychowawczych dla klasy PIĄTEJ.

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Uczeń poznaje siebie z własnego doświadczenia i opinii innych. Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p>	<p><i>Jaki / jaka jestem?</i> – zadanie możliwe do realizacji poprzez wywiady z osobami ważnymi (np. rodzicami, krewnymi, przyjaciółmi, ulubionym nauczycielem), zwracając uwagę na kulturę słowa. Sporządzanie listy swoich mocnych stron charakteru oraz tych, nad którymi należy pracować. Kwestionariusze do samooceny ucznia.</p>	<p>uczniowie wychowawca</p> <p>pedagog wychowawca</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Uczeń dostrzega świat własnych potrzeb i zasób swoich możliwości. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p>	<p>Pisanie <i>Księgi Marzeń i Celów</i> (przez każdego ucznia indywidualnie) – zwrócenie uwagi na cele i marzenia związane z zaistnieniem pozytywnych sytuacji koleżeńskich. Prezentacja. Analiza potrzeb i możliwości uczniów w oparciu o bieżące sytuacje wychowawcze.</p>	<p>uczniowie</p> <p>wychowawca</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
	<p>Uczeń potrafi dokonać autoprezentacji. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p>	<p>Np.: sesja reklamowa: <i>Uczeń, o jakim się marzy</i>; autoprezentacja w formie słownej lub plastycznej ze szczególnym uwzględnieniem pozytywów oraz ze zwróceniem uwagi na kulturę słowa.</p>	<p>uczniowie wychowawca nauczyciele</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z komputera na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów internetowych.	Bierzemy udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu (prelekcje, warsztaty prowadzone metodami aktywnymi, ćwiczenia grupowe i indywidualne). Tworzymy zasady bezpiecznego korzystania z Internetu. Zapoznajmy się z zasadami Netykiety. Uczestniczymy w szkolnych akcjach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych. Udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu (prelekcje, warsztaty prowadzone metodami aktywnymi, ćwiczenia grupowe i indywidualne).	wychowawca rodzice pedagogdy szkolni edukatorzy z zewnątrz informatyk	
	Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.	Udział w szkolnych akcjach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych.		
	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	Kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności skutecznej komunikacji. Prowadzenie mediacji rówieśniczej.	uczniowie wychowawcy nauczyciele rodzice pedagog	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji działań prozdrowotnych. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu	Np. <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, • wycieczki, • gry i zabawy sportowe, • pogadanki nt. zdrowego odżywiania się. 	wychowawca	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

sanitarnego.

Plan działań wychowawczych dla klasy SZÓSTEJ.

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.	Ćwiczenie technik skutecznej komunikacji. Kształtowanie umiejętności otwartości na potrzeby innych. Ćwiczenia pobudzające empatię. Opracowanie w grupach „Poradnika ucznia” – zapisanie pomysłów na realizację różnych celów uczniowskich i dostosowanie ich do różnych zamierzeń; <ul style="list-style-type: none">• tematyka - np.: jak być lubianym w klasie, jak zostać wzorowym uczniem, jak polubić matematykę, itp. w zależności od potrzeb klasy,• forma – np. gazetka ścienna.	uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Uwrażliwianie na różne ludzkie potrzeby. Kształtowanie umiejętności reagowania na krzywdę innych.	Zajęcia edukacyjne dotyczące ogólnopolskich kampanii społecznych, akcji charytatywnych i działań wolontariatu. Udział w szkolnym klubie wolontariatu..	wychowawca rodzice uczniowie pedagog opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Poznanie regionu i kraju. Uczestniczenie w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu i państwa.</p>	<p>Wycieczka klasowa <i>Poznaję moją Ojczyznę</i>, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> planowanie, znalezienie miejsca, analiza przewodników i folderów turystycznych, wyznaczenie terminu, sposobu dojazdu lub trasy wędrówki, ustalenie kosztów, itp., przygotowanie ciekawostek turystycznych i istotnych wiadomości kulturowo-przyrodniczych na temat miejsca wycieczki. <p>Wyjście klasowe do instytucji kulturalnych, zaplanowanie wycieczki przedmiotowej, np.: do kina, teatru, na wystawę, do muzeum.</p>	<p>wychowawca nauczyciel - opiekun imprezy uczniowie</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach</p>	<p>Możliwość realizacji zadania poprzez pogadanki z przedstawicielem KMP na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich. Gazetki z telefonami pomocowymi. Współpraca z PPP, OIK i innymi instytucjami.</p>	<p>uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice pedagog</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<p>Kształcenie umiejętności planowania wypoczynku. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji działań prozdrowotnych. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.</p>	<p>Giełda pomysłów – ciekawe formy aktywnego spędzania wolnego czasu. Promowanie zdrowego (w tym higienicznego) trybu życia.</p>	<p>uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>

Plan działań wychowawczych dla klasy **SIÓDMEJ**

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie pozytywnych wzorców zachowania.	Przygotowanie kodeksu moralnego klasy w formie słownej lub plastycznej: <ul style="list-style-type: none"> • ustalenie reguł grupy klasowej, • omówienie, co jest ważne w życiu klasy. Przeprowadzenie debaty na temat: pozytywnych wzorów zachowania, kompromisu, autorytetów, idoli, itp.	uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	Rozwijanie umiejętności uczenia się i hierarchizacji zadań. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.	Kształtowanie umiejętności zarządzania swoim czasem. Poznawanie technik uczenia się, poszerzenie wiedzy uczniów na temat procesu uczenia się (m. in. zrozumienie, powtarzanie, mnemotechniki).	doradca zawodowy uczniowie	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, rzetelność, wytrwałość.	Samopoznanie – <i>Moje zdolności i zainteresowania</i> : <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie, rozwijanie, wspomaganie i ukierunkowanie zdolności oraz zainteresowań, • określenie działań i cech umożliwiających rozwój osobistego potencjału uczniów. Burza mózgów: <i>Jak sobie radzić z porażkami (trudnościami)?</i>	uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice pedagog	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom.	Przekazanie wiedzy dotyczącej definicji ryzykownych zachowań, ich przyczyn i konsekwencji. Omówienie zasad profilaktyki, ukazanie metod ochrony przed konsekwencjami ryzykownych zachowań. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich-prelekcje na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich (wg potrzeb.)	uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice inne osoby – np. policjanci pedagog	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z komputera na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów internetowych. Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.	Udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu (prelekcje, warsztaty prowadzone metodami aktywnymi, ćwiczenia grupowe i indywidualne). Opracowanie (praca grupowa) planu bezpieczeństwa w sieci (np.: <i>odpowiedzialnie publikujemy materiały i informacje dotyczące nas samych lub innych osób (za ich zgodą), przewidując konsekwencje, jakie może to spowodować; odpowiedzialnie korzystamy z komunikatorów i stron WWW</i>). Udział w szkolnych akcjach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych.	wychowawca rodzice pedagog edukatorzy informatyk	

<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<p>Promowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.</p>	<p>Uwrażliwianie na problemy związane z zaburzeniami odżywiania (anoreksja, bulimia). Profilaktyka zaburzeń emocjonalnych (np. samookaleczenia, stany depresyjne, inne – wg potrzeb).</p>	<p>uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
--	---	---	---	--

Plan działań wychowawczych dla klasy ÓSMEJ

Obszar	Cele operacyjne	Zadania	Osoba odpowiedzialna	Uwagi
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.	Ćwiczenia doskonalące komunikację interpersonalną. Ćwiczenia doskonalące umiejętność rozwiązywania konfliktów. Zajęcia kształtujące umiejętność negocjacji, empatię i tolerancję, itp.	uczniowie wychowawca pedagog rodzice	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Propagowanie postawy „szanuję siebie i innych”.	Przeprowadzenie zajęć kształtujących zachowania asertywne, np.: <ul style="list-style-type: none"> • Jak nie ulec negatywnym wpływom innych? • Zajęcia dotyczące przeciwdziałania agresji rówieśniczej. Zajęcia kształtujące empatię i tolerancję (np. w formie debaty).	uczniowie wychowawca rodzice pedagog	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.	Opracowanie przez ucznia listy mocnych i słabych stron (np. <i>Zdania niedokończone</i>). Przygotowanie autoprezentacji (lub sesji reklamowej) w formie plastycznej lub słownej (należy zwrócić uwagę na kulturę słowa)	uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	Przygotowanie ucznia do podjęcia decyzji o wyborze szkoły ponadpodstawowej	Propagowanie wartości edukacji (np. debata: <i>Czy warto się uczyć?</i>). Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne życie. Zapoznanie z informacjami ważnymi w sytuacji	wychowawca pedagog doradca zawodowy uczniowie, rodzice	Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.

		<p>wyboru szkoły ponadpodstawowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie uczniowi udziału w prelekcjach dotyczących oferty szkół ponadpodstawowych, • przekazywanie informacji dotyczących oferty szkół, • omówienie kryteriów naboru do szkół ponadpodstawowych. 		
Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu nadmiernego korzystania z komputera na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów internetowych. Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.</p>	<p>Udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu (prelekcje, warsztaty prowadzone metodami aktywnymi, ćwiczenia grupowe i indywidualne). Opracowanie (praca grupowa) planu bezpieczeństwa w sieci (np.: <i>odpowiedzialnie publikujemy materiały i informacje dotyczące nas samych lub innych osób (za ich zgodą), przewidując konsekwencje, jakie może to spowodować; odpowiedzialnie korzystamy z komunikatorów i stron WWW</i>). Udział w szkolnych akcjach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych.</p>	<p>wychowawca pedagogzy szkolni edukatorzy z zewnątrz informatyk rodzice</p>	
	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>Np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prelekcje policji, • prezentacje multimedialne. 	<p>pedagog uczniowie wychowawca nauczyciele</p>	

<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka, jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. W okresie pandemii stosowanie się do zasad reżimu sanitarnego.</p>	<p>Promowanie aktywnego i twórczego wypoczynku (organizowanie wycieczek, wyjazdów do teatru, kina i na wystawy, dyskotek, spotkań przy ognisku; itp.) Udział w zawodach sportowych (promowanie zdrowej rywalizacji).</p>	<p>uczniowie wychowawca nauczyciele rodzice</p>	<p>Zadanie w ramach „Programu dbania o dobrostan uczniów”.</p>
--	---	--	---	--

Plan szkolnych działań PROFILAKTYCZNYCH

L. p.	Główne zadania szkoły ujęte w formie „projektów”	Sposoby realizacji	Termin	Odpowiedzialni	Uwagi
1.	PROGRAM ZAJĘĆ INTEGRACYJNO - ADAPTACYJNYCH	<p>Klasy 1 SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia integracyjne</u> – zbliżenie uczniów do siebie, wzajemne poznanie, poczucie bycia bezpiecznym z wychowawcą w szkole, <p>program pedagogizacji rodziców - „Rodzice klas I partnerami szkoły” (zał. 1) – m. in. turniej integracyjny rodziców i uczniów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia adaptacyjne</u> bezpieczne dojście i dojazd do szkoły, bezpieczeństwo ruchu drogowego (pogadanka policjanta), • poznanie terenów szkolnych i budynku szkolnego, omówienie struktury i form pracy szkoły, <ul style="list-style-type: none"> • przybliżenie rodzicom klas pierwszych na zebraniu form pomocy psychologiczno-pedagogicznej. <p>Klasy 4 SP</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia integracyjno-adaptacyjne</u>- scenariusz zajęć integracyjnych z wychowawcą według wybranych scenariuszy; 	<p>wrzesień - grudzień</p> <p>wrzesień, październik</p> <p>wrzesień</p> <p>wrzesień</p> <p>wrzesień-październik</p>	<p>wychowawca pedagog</p> <p>wychowawca pedagog</p> <p>wychowawca pedagog</p> <p>wychowawca pedagog</p> <p>wychowawca</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> wieczornica integracyjna/wyjazd integracyjny kl. IV– wspólne działania; 	wrzesień	wychowawca pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> <u>zajęcia adaptacyjne</u>- na zajęciach z wychowawcą omówienie oceniania wewnątrzszkolnego, kryteriów oceny zachowania, przybliżenie sylwetek nauczycieli przedmiotów, nieoceny negatywne we wrześniu, spotkanie uczniów z SU; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> wszystkie klasy – teczka z przedmiotowymi systemami oceniania, dostosowaniem wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej z każdego przedmiotu znajduje się u wychowawców klas do indywidualnego wglądu rodzica, ucznia. 	wrzesień	wychowawca, nauczyciele	
2.	BEZPIECZNA I PRZYJAZNA SZKOŁA	<ul style="list-style-type: none"> organizacja kampanii edukacyjno-profilaktycznej „<i>Uśmiechnięte Dni</i>”; 	kwiecień /maj/czerwiec	pedagog wychowawcy	
		<ul style="list-style-type: none"> szkolna akcja edukacyjna „<i>Nie zamykaj oczu!</i>”; 	cały rok szkolny	pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych, poznanie różnych stylów negocjacji; 	cały rok szkolny	nauczyciele wychowawca a pedagog	

		<ul style="list-style-type: none"> realizacja zajęć na godzinach wychowawczych na tematy poświęcone sposobom reagowania w sytuacji doświadczania przemocy, cyberprzemocy, agresji, bycia jej świadkiem; 	cały rok zgodnie z potrzebami	wychowawca pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> zobligowanie przez wychowawcę rodziców na zebraniu, aby poinstruowali swoje dzieci o nie przynoszeniu do szkoły rzeczy o dużej wartości; 	cały rok	wychowawca	
		<ul style="list-style-type: none"> zabezpieczenie pomieszczeń szkolnych (klas lekcyjnych, szatni), w których znajdują się rzeczy osobiste ucznia, w celu ochrony ich przed kradzieżą; 	zgodnie z potrzebami	dyrektor wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> pogadanki policjanta na temat prawnych skutków agresywnych zachowań; 	zgodnie z potrzebami	wychowawca pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> wycieczka do/spotkanie z KMP - przybliżenie pracy policjanta; 	w ciągu roku szkolnego	wychowawca pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> bieżące i natychmiastowe reagowanie wychowawcze na sytuacje przemocy i agresji z wykorzystaniem wszelkich dostępnych środków zgodnie z procedurą reagowania na sytuacje przemocy (załącznik 2); 	zgodnie z potrzebami cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele pedagog wychowawca	
		<ul style="list-style-type: none"> ściśła współpraca z rodzicami; 	zgodnie z potrzebami cały rok szkolny	nauczyciele pedagog wychowawca	

	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie zagadnień związanych z przemocą, cyberprzemocą i agresją na wszystkich lekcjach w celu przekonstrowania zachowań dysfunkcyjnych na pozytywne, aktywizowania systemu wartości, pobudzania do podejmowania konstruktywnych osobistych postanowień, przekształcania przekonań normatywnych, tak, aby były zgodne z prawdą o rzeczywistości; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele i pedagog	
	<ul style="list-style-type: none"> • bieżące i natychmiastowe reagowanie w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia (załącznik 5); 	cały rok szkolny	wychowawca i pedagog	
	<ul style="list-style-type: none"> • informowanie o możliwościach spędzania wolnego czasu w szkole, dzielnicy, mieście np. poprzez współpracę z Klubem Środowiskowym "Niko", Świetlicą Parafialną, „Przystań”, LKS „Zgoda Byczyna”, OSP, SKKT nr 22 przy oddziale PTTK w Jaworznie, Towarzystwem Przyjaciół Jaworzna Koło Byczyna; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele	
	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie różnych szkolnych konkursów w celu rozbudzania zainteresowań i motywowanie uczniów do uczestniczenia w nich; 	na bieżąco	pedagog i wychowawca	
	<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie i ewaluacja bezpiecznego sposobu informowania o przypadkach doświadczania przemocy i zasad reagowania na takie sytuacje w szkole i klasie (załącznik 2); 	na bieżąco	pedagog, nauczyciele i wychowaw	

			ca	
		<ul style="list-style-type: none"> indywidualne rozmowy interwencyjno-ostrzegawcze z uczniami łamiącymi zapisy statutu szkoły; 	na bieżąco	pedagog wychowawca
		<ul style="list-style-type: none"> systematyczna diagnoza sytuacji bezpieczeństwa w szkole i klasie, propagowanie bezpiecznego reagowania na przypadek przemocy (na podstawie zebranych ankiet); 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciel e pedagog
		<ul style="list-style-type: none"> zwracanie szczególnej uwagi na kulturę słowa; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciel e
		<ul style="list-style-type: none"> realizacja programu pedagoga szkolnego „<i>Wolontariusz bohaterem naszych czasów</i>” we współpracy ze Szkolnym Kołem Wolontariatu (załącznik 3); 	cały rok szkolny	pedagog
		<ul style="list-style-type: none"> gazetki ściennie w klasach poruszające tematy pozytywnych relacji uczniowskich (koleżeństwo, przyjaźń); 	zgodnie z potrzebami cały rok szkolny	wychowawcy pedagog nauczyciele
		<ul style="list-style-type: none"> gazetka ścienna- STOP PRZEMOCY, CYBERPRZEMOCY, AGRESJI; 	cały rok szkolny	pedagog
		<ul style="list-style-type: none"> rozmowy i zajęcia z rodzicami uczniów na tematy przemocy, skierowania do odpowiednich instytucji; 	zgodnie z potrzebami	wszyscy nauczyciel e pedagog

		<ul style="list-style-type: none"> organizacja Szkolnego Dnia Bezpieczeństwa Cyfrowego; 	w ciągu roku szkolnego	pedagog/ nauczyciel informatyk i	
		<ul style="list-style-type: none"> systematyczna diagnoza sytuacji bezpieczeństwa uczniów (sonda, „Kogo lub czego boję się w szkole?”); Szkolny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy 	cały rok szkolny	pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> skrzynka bezpieczeństwa – możliwość anonimowego poinformowania o przypadkach doświadczenia agresji i przemocy przez uczniów; 	cały rok szkolny	pedagog opiekun SU	
		<ul style="list-style-type: none"> zwracanie uwagi przez nauczycieli na pozytywne relacje międzyludzkie (na wszystkich przedmiotach); 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> zakładka internetowa dotycząca miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w sytuacjach trudnych. 	cały rok szkolny	pedagog	
3.	NIE! UZALEŻNIENIOM	<ul style="list-style-type: none"> diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka dotycząca uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły; 	raz w roku	pedagog wychowawca a nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji uzależniających – gazetki, ulotki, prelekcje, warsztaty; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog wszyscy nauczyciele	

		<ul style="list-style-type: none"> poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele wychowawca a pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> informowanie o szkodliwości alkoholu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym; 	cały rok szkolny	pedagog wychowawca nauczyciel wdźwr	
		<ul style="list-style-type: none"> charakterystyka nowych narkotyków – DOPALACZY; 	cały rok szkolny	pedagog wychowawca	
		<ul style="list-style-type: none"> następstwa używania tytoniu i wyrobów tytoniowych; 	październik/ listopad	pedagog wychowawca	
		<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie i promowanie zdrowego stylu życia wolnego od używek, dopalaczy, leków na godzinach wychowawczych i lekcjach przedmiotowych; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele wychowawca	
		<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji poprzez zajęcia edukacyjne na godzinach wychowawczych, udział w konkursach dotyczących profilaktyki; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog	

		<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie zainteresowań poprzez organizowanie szkolnych konkursów i motywowanie uczniów do uczestniczenia w nich poprzez udział w zajęciach dodatkowych; 	cały rok szkolny	pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> uczenie sposobów odmawiania w sytuacji presji, kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu; 	cały rok szkolny	pedagog wszyscy nauczyciele e doradca zawodowy	
		<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji uzależniających oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> prezentacja materiałów edukacyjnych poruszających tematy związane z przyczynami uzależnień i pokazujące pozytywne sposoby realizowania siebie i przystosowania się do życia; 	wg harmonogramu	pedagog	
		<ul style="list-style-type: none"> konsekwentne stosowanie kryteriów oceny zachowania w zakresie identyfikacji zachowań ryzykownych; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> identyfikacja zachowań ryzykownych; 	cały rok szkolny	pedagog	

		<ul style="list-style-type: none"> • ścisła współpraca z rodzicami w konsultowaniu bieżących spraw; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> • utrzymywanie kontaktów z instytucjami wspierającymi proces wychowania, korzystanie z przygotowanej przez nich oferty zgodnie z potrzebami; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do pracy na rzecz innych – np. współpraca z Domem Opieki Społecznej, udział w akcjach charytatywnych, z TOZ; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> • udział w kampaniach społecznych organizowanych przez miasto, instytucje zewnętrzne; 	cały rok szkolny	wychowawca pedagog wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczenie w "Ogólnopolskich Dniach bez Papierosa"; 	listopad wg harmonogramu	wychowawca nauczyciel biologii	
		<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki na lekcjach wychowawczych, lekcjach biologii o szkodliwym wpływie tytoniu na organizm; 	kwiecień/maj	wychowawca nauczyciel biologii	
		<ul style="list-style-type: none"> • realizacja wśród uczniów i rodziców programów profilaktycznych; 	w razie potrzeb/ cały rok szkolny	wychowawca pedagog	

		<ul style="list-style-type: none"> stosowanie procedur postępowania nauczycieli i metod współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem, prostytutką (załącznik 4), informowanie o procedurach uczniów i rodziców. 	w razie potrzeb/ cały rok szkolny	pedagog, wszyscy nauczyciele	
4.	WSPIERANIE W ROZWOJU UCZNIĄ DYSFUNKCYJNEGO	<ul style="list-style-type: none"> identyfikacja i dokładna diagnoza ucznia dysfunkcyjnego, wieloaspektowa analiza jego sytuacji, jako dziecka, ucznia, kolegi w ramach zespołu interwencyjnego, oddziałowego; 	na bieżąco	pedagog, wszyscy nauczyciele	<i>Do prac zespołu interwencyjnego, oddziałowego mogą być włączani w razie potrzeby pracownicy instytucji wspierających proces wychowania, np. MOPS-u, KMP, pielęgniarka szkolna, PPP, sąd</i>
		<ul style="list-style-type: none"> dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia z opinią Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej na danym przedmiocie (załącznik 8); 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele	
		<ul style="list-style-type: none"> włączanie w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych. 	zgodnie z potrzebami	wychowawca	

5.	GRUPA WSPARCIA PEDAGOGICZNEGO I ROZWOJU DLA NAUCZYCIELI	<ul style="list-style-type: none"> spotkania zainteresowanych nauczycieli w formie grupy dyskusyjnej – omawianie bieżących problemów i radości pracy wychowawczej, dzielenie się ciekawostkami pedagogicznymi związanymi z aktualnymi wydarzeniami w profilaktyce, edukacji i wychowaniu., omawianie informacji dotyczących działalności instytucji zajmujących się wychowaniem i profilaktyką w kontekście naszego środowiska szkolnego – konsultacje pedagoga szkolnego 	zgodnie z potrzebami	pedagog przew. zespołów przedmiotowych, oddziałowych, wszyscy nauczyciele	
6.	PROGRAM UMIEJĘTNOŚCI WYCHOWAWCZYCH DLA RODZICÓW	<ul style="list-style-type: none"> opracowywanie materiałów dla rodziców na stronie internetowej i w formie gazetek ściennych dotyczących tematów wychowawczych jak i aktualności szkolnych; przygotowywanie i informowanie rodziców o warsztatach edukacyjnych organizowanych dla rodziców na terenie miasta; pogadanki wychowawców na zebraniach z rodzicami dotyczące wychowania; przygotowanie dla rodziców ucznia klasy I SP informacji o potrzebach pierwszoklasisty w formie listu od dziecka; konsultacje i pomoc pedagogiczna; przygotowanie i rozdanie rodzicom ulotek/ biuletynu poruszających temat kolejnych 	na bieżąco	pedagog/ nauczyciele	
			na bieżąco	wychowawca pedagog	
			zgodnie z potrzebami	wychowawca pedagog	
			październik	pedagog wychowawca	
			cały rok szkolny	pedagog	
			kwiecień, maj,	pedagog	

		„Uśmiechniętych Dni”-kampanii edukacyjno-profilaktycznej oraz materiałów profilaktycznych.	czerwiec		
7.	GRUPA WSPARCIA RÓWIEŚNICZEGO	<ul style="list-style-type: none"> grupa rówieśniczego wsparcia – stworzenie w każdej klasie koleżeńskiego zespołu pomocy wyrównawczej i przyjacielskiego wsparcia, mającego na celu także modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych, pomoc w nauce, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów koleżeńskich, życzliwe wsparcie w budowaniu relacji; 	na bieżąco cały rok szkolny	wychowawca	
		<ul style="list-style-type: none"> wzmocnienie działalności rzecznika praw ucznia w SU (osoba ucznia i nauczyciela). 	cały rok szkolny	opiekun SU, rzecznik	
8.	PROGRAM EDUKACYJNY DLA UCZNIÓW KOŃCZĄCYCH SZKOŁĘ	<ul style="list-style-type: none"> omówienie warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu po klasie ósmej; 	marzec/ kwiecień	wychowawca, dyrektor	
		<ul style="list-style-type: none"> omówienie kryteriów naboru do szkoły ponadpodstawowej; 	maj/czerwiec	doradca zawodowy	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie ankiety zawodoznawczej; 	marzec	doradca zawodowy	
	<ul style="list-style-type: none"> udzielanie indywidualnych porad, informacji dla uczniów nt. zasad wyboru szkoły; 	na bieżąco	doradca zawodowy		
	<ul style="list-style-type: none"> przekazywanie materiałów z aktualnymi informacjami o szkołach ponadpodstawowych; 	na bieżąco	doradca zawodowy		
	<ul style="list-style-type: none"> konsultacje i doradztwo dla uczniów i rodziców klas siódmych i ósmych. 	na bieżąco	doradca zawodowy		

9.	ZDROWY TRYB ŻYCIA	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki pielęgniarki szkolnej; 	na bieżąco	pielęgniarka szkolna
		<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki nauczycieli nt. aktywny tryb życia, higieniczny tryb życia; 	cały rok szkolny	wszyscy nauczyciele
		<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z rodzicami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia; 	cały rok szkolny	nauczyciele wf, wszyscy nauczyciele
		<ul style="list-style-type: none"> • organizacja zajęć sportowych promujących aktywną formę wypoczynku; 	maj/czerwiec	wychowawca nauczyciele wf
		<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie Procedury bezpieczeństwa na terenie Szkoły Podstawowej nr 20 w Jaworznie w czasie pandemii opracowanej przez zespół nauczycieli naszej szkoły zgodnie z wytycznymi GIS MEN i MZ. 	okres pandemii	wszyscy nauczyciele, uczniowie, rodzice, pracownicy szkoły

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki
zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

Tabela nr 1. Zdrowie – edukacja zdrowotna

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; – posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; – wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; – przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; – ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. internet; – ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;

Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; – uzasadnia konieczność ochrony przyrody; – opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody; – opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; – opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; – opisuje zasady zdrowego odżywiania; – przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; – przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; – omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; – wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; – omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; – wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; – wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; – podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; – doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;

	<ul style="list-style-type: none"> – poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; – wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; – omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; – dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); – wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; – ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; – ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);
Technika	<ul style="list-style-type: none"> – przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; – kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;

Tabela nr 2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
<p>Szkoła podstawowa</p> <p>Edukacja wczesnoszkolna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; – współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; – dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; – odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; – ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnoty religijne – a także symbole tych wspólnot; – szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; – uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób; – wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; – wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; – naśladuje i przyjmuje, jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; – przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
<p>Informatyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; – identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; – bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;

<p>Wychowanie fizyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; – pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; – wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; – wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; – omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; – identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; – wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; – wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; – współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; – motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
<p>WOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; – wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; – uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); – przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; – wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; – przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;

Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; – doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – zna i stosuje zasady <i>savoir-vivre'u</i> w różnych sytuacjach społecznych; – rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa; – kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; – bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

Tabela nr 3. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Klasa I–III	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; – określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; – odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; – odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;

<p>Język polski</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; – rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; – kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej, jako podstawy tożsamości narodowej; – rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; – rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; – rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; – rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; – kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; – jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
<p>Historia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
<p>Muzyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; – zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; – zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; – uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); – angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; – uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; – stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury

	<p>muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;</p>
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> – zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; – podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; – wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów; – uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; – planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> – kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;

Geografia	<ul style="list-style-type: none"> – łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; – przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; – rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; – ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); – kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; – rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; – przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; – postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;

Tabela nr 4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Szkoła/przedmiot	Wymagania szczegółowe. Uczeń:
Szkoła podstawowa	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; – rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; – stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; – ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; – stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami oraz stosuje zasady netykiety; – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; – przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;

Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; – omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; – wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; – wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; – wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; – przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; – wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; – przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; – uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; – wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; – stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; – ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, – pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> – przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; – analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);

Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); – wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;

Załączniki do programu:

1. Program pedagogizacji rodziców - „Rodzice klas I partnerami szkoły”.
2. Procedura reagowania na sytuacje przemocy w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.
3. Program działań edukacyjno-wychowawczych: „Wolontariusz bohaterem naszych czasów”.
4. Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.
5. Procedura postępowania w przypadkach nierealizowania obowiązku szkolnego w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.
~~Procedura działań podejmowanych na terenie Szkoły Podstawowej nr 20 w Jaworznie wobec uczniów, którzy wymagają dostosowania wymagań edukacyjnych.~~
6. Procedura objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.
7. Procedura dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia z opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na danym przedmiocie w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.
8. Zasady kontaktów z rodzicami/opiekunami prawnymi obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.

9. Procedura przyprowadzania i odbierania dzieci poniżej 7 roku życia w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.
10. Procedura uzyskiwania zwolnień z zajęć wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 20 w Jaworznie.
11. Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia Szkoły Podstawowej nr 20 w Jaworznie.